

tem Sztuki PAN w Warszawie, a także Redakcją Polskiego Słownika Biograficznego, pisząc biogramy polskich artystów, przewidziane do kolejnych to-mów obu słowników. Utrzymuje sta-ły kontakt jako wykładowca z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Lublinie, Tomaszowie Lubelskim oraz Świdniku, a także z Filharmonią Lubelską, przygotowując tam, w ramach Akademii Muzyki i Plastyki, prezentacje z zakresu sztuk plastycz-nych, wpisujące się w określone te-maty muzyczne (oferta jest skierowa-na do szkół ponadpodstawowych Lu-blina i regionu). Od paru lat związana jest z Domem Kultury LSM w Lubli-nie, gdzie w ramach tematów przewod-nich „Niespiesznie po Lublinie”, „Czy artysta może być kobietą”, „Galeria ar-cydział”, prowadzi cykliczne wykłady z historii sztuki, popularyzujące wiedzę o znanych i mniej znanych artystach oraz artystkach, a także wybranych ar-cydziałach sztuki europejskiej.

Jest autorką książki „Wierzę w cu-da nie od dziś”. *Religia w życiu i twór-czości Jana Matejki* (Lublin 2007), współautorką albumowego opracowa-nia *Matejko. Obrazy olejne. Katalog* (Warszawa 1993), autorskich rozdzia-łów w kilku publikacjach zbiorowych dotyczących ikonograficznej obecności zwierząt w dziełach sztuki, referatów posesyjnych podejmujących proble-matykę sztuki religijnej oraz kilku-dziesięciu publikacji naukowych i po-pularnonaukowych z zakresu ikono-graphii chrześcijańskiej i malarstwa polskiego. Jest członkiem Stowarzy-szenia Historyków Sztuki.

Elżbieta Matyaszevska
– historyk sztuki, doktor nauk huma-nistycznych, absolwentka historii sztu-ki Katolickiego Uniwersytetu Lubel-skiego Jana Pawła II. Były pracow-nik Instytutu Leksykografii KUL – redaktorka i autorka haseł z zakresu sztuki religijnej, zamieszczonych w *Encyklopedii Katolickiej*. Przez la-ta współpracowała z redakcjami lu-belskich i warszawskich periodyków, publikując relacje z wystaw sztuki dawnej i współczesnej, a także cyklicz-ne teksty z zakresu historii ubioru, mody i rzemiosła artystycznego. W ra-mach prac związanych z gromadze-niem informacji o stratach kultury polskiej, prowadzonych przez Wydział do spraw Strat Wojennych Minister-stwa Kultury i Dziedzictwa Narodo-wego, przygotowała kilkadziesiąt kart obiektów rzeźbiarskich z XIX i XX wie-ku utraconych podczas II wojny świa-towej. Obecnie współpracuje z Instytu-

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZWARTKI ZE SZTUKĄ
Spotkanie z historykiem sztuki
dr Elżbietą Matyaszevską
Biblia w obrazach
Rodzina Jezusa
w wyobrażeniach artystów

Dla badaczy *Pisma Świętego* ważnym aspektem było zagadnienie zrekonstruowania rodowodu Jezusa, czego bezpośrednim źródłem stało się proroctwo zawarte w *Księdze Izajasza* - „I wyrosnie różdżka z pnia Jessego, i wypuści odrośl z jego korzeni” (Iz 11,1). W *Nowym Testamencie* rodowód Jezusa próbowało odtworzyć dwóch ewangelistów – Mateusz i Łukasz. Ten pierwszy rozpoczął genealogię od Abrahama, drugi natomiast – aż od Adama, czyli protoplasty całego rodu ludzkiego. Mateuszowi udało się wyodrębnić 42 pokolenia, a Łukaszowi aż 72, obaj natomiast w swej rekonstrukcji dotarli do św. Józefa, czyli opiekuna Jezusa. Tak nakreślony rodowód Jezusa stał się źródłem inspiracji dla wielu pokoleń artystów, otrzymując określenie „Drzewo Jessego”. Ten wyjątkowy motyw plastyczny przedstawiał pień drzewa, który wyrastał z tułowia śpiącego Jessego, ojca króla Dawida, lub w innym ujęciu – z leżącej postaci Adama. Gałęzie owego drzewa wypełniane były postaciami przedstawicieli poszczególnych rodów, a zarazem przodków Jezusa. On sam bywał ukazywany jako Dzieciątko, najczęściej trzymane na rękach przez Maryję, która stanowiła dopełniający element tego ikonograficznego motywu.

O ile temat „Drzewa Jessego” można odnaleźć w ewangeliami kanonicznych, to już dzieje najwcze-

śniejszych lat życia Maryi zostały opisane jedynie na kartach tekstów apokryficznych. Najwięcej szczegółów o rodzicach Matki Bożej, jej narodzeniu, dzieciństwie oraz okresie młodości, aż do zaślubin z Józefem, odnajdujemy głównie w *Protoewangelii Jakuba* oraz *Złotej Legendzie Jakuba de Voragine’a*. Kilka faktów podawała również *Ewangelia Pseudo-Mateusza* – kolejna księga, nie włączona przez Kościół do tzw. kanonu.

Opowieść o tym, jak Joachim i Anna – rodzice Maryi – spotkali się przy Złotej Bramie w Jerozolimie, by następnie stać się małżeństwem, oraz o tym, jak cierpliwie czekali na potomstwo, którym Bóg ich obdarzył dopiero wtedy, gdy byli w podeszłym wieku, od wczesnego średniowiecza inspirowała artystów, przynosząc owoce w postaci fresków, miniatur, a także obrazów sztalugowych. Z nie mniejszym zainteresowaniem i maestrią malarze odtwarzali niełatwą do namalowania, ale jakże zwyczajną, scenę narodzin Maryi oraz pierwszych godzin jej życia. Ich uwadze nie umknęły też inne sceny dzieciństwa przyszłej Matki Boga, cierpliwie uczącej się pod okiem Anny, a także znane z pism apokryficznych wydarzenie, gdy rodzice zaprowadzili trzyletnią Maryję do świątyni, gdzie spędziła niemal 11 lat, przygotowując się do roli, jaką Bóg jej wyznaczył.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZwartki ze Sztuką
Spotkanie z historią sztuki
dr Elżbietą Matyaszewską
Biblia w obrazach
Rodzina Jezusa
w wyobrażeniach artystów

Spotkanie odbędzie się
w czwartek 31 stycznia 2018 r. o godz. 17.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny